

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 78/18

Λουξεμβούργο, 31 Μαΐου 2018

Απόφαση στην υπόθεση C-335/17
Valcheva κατά Μπαμπαναράκη

Η έννοια του «δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας» περιλαμβάνει το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας των παππούδων και γιαγιάδων με τα εγγόνια τους

Η Neli Valcheva, η οποία έχει τη βουλγαρική ιθαγένεια, είναι η γιαγιά, από την πλευρά της μητέρας, ανήλικου παιδιού το οποίο γεννήθηκε το 2002. Μετά το διαζύγιο των γονέων του, το παιδί έχει τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα μαζί με τον πατέρα του, ο οποίος έχει την ελληνική ιθαγένεια. Η γιαγιά του επιθυμεί να της αναγνωρισθεί δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας. Θεωρώντας ότι αδυνατεί να διατηρήσει ποιοτική επαφή με τον εγγονό της και αφού ζήτησε τη συνδρομή των ελληνικών αρχών χωρίς όμως αποτέλεσμα, προσέφυγε στη βουλγαρική δικαιοσύνη με αίτημα τον καθορισμό του τρόπου άσκησης του δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας της με τον εγγονό της. Ζήτησε να τον βλέπει τακτικά, ένα Σαββατοκύριακο τον μήνα, και να τον φιλοξενεί δύο φορές τον χρόνο, για δύο ή τρεις εβδομάδες, κατά τις διακοπές του. Τα βουλγαρικά δικαστήρια, δικάζοντας πρωτοδίκως και κατ' έφεση, απέρριψαν την αγωγή λόγω έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας, με το σκεπτικό ότι κανονισμός της Ένωσης (ο κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα)¹ καθιερώνει διεθνή δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους μέλους στο οποίο το παιδί έχει τη συνήθη διαμονή του (εν προκειμένω, των ελληνικών δικαστηρίων).

Επιληφθέν σε τελευταίο βαθμό, το Varhoven kasatsionen sad (Ανώτατο Αναιρετικό Δικαστήριο, Βουλγαρία) εκτιμά ότι, προκειμένου να προσδιοριστεί το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία, είναι ουσιώδες να διευκρινιστεί αν ο κανονισμός Βρυξέλλες ΙΙα έχει εφαρμογή ή όχι στο δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας των παππούδων και γιαγιάδων.

Με τη σημερινή του απόφαση, το Δικαστήριο διαπιστώνει κατ' αρχάς ότι η έννοια του «δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας» του κανονισμού Βρυξέλλες ΙΙα πρέπει να ερμηνεύεται αυτοτελώς. Αφού υπενθύμισε ότι ο κανονισμός αυτός καλύπτει όλες τις αποφάσεις σε θέματα γονικής μέριμνας και ότι το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας θεωρείται προτεραιότητα, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι ο νομοθέτης της Ένωσης επέλεξε να μην περιορίσει τον αριθμό των προσώπων που μπορούν να ασκήσουν τη γονική μέριμνα ή να έχουν δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας. Συνεπώς, κατά το Δικαστήριο, η έννοια του «δικαιώματος προσωπικής επικοινωνίας» καλύπτει όχι μόνον το δικαίωμα προσωπικής επικοινωνίας των γονέων με το παιδί τους, αλλά και το δικαίωμα άλλων προσώπων με τα οποία είναι σημαντικό το παιδί αυτό να διατηρεί προσωπικές σχέσεις, όπως είναι, μεταξύ άλλων, οι παππούδες και οι γιαγιάδες του.

Το Δικαστήριο διευκρινίζει επίσης ότι, προκειμένου να αποφευχθεί η λήψη αντιφατικών μέτρων από διαφορετικά δικαστήρια και χάριν του υπέρτερου συμφέροντος του παιδιού, επί των δικαιωμάτων προσωπικής επικοινωνίας πρέπει να αποφαινεται το ίδιο δικαστήριο, ήτοι, κατ' αρχήν, το δικαστήριο της συνήθους διαμονής του παιδιού.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 (ΕΕ 2003, L 338, σ. 1).

Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από την ανάπτυξη των προτάσεων διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106